

Aan de leden van de gemeenteraad van Waalre

Uw brief van	Uw kenmerk	Afdeling/Ambtenaar
Onderwerp Concept raadsprogramma	Ons kenmerk	Datum 28-06-2022

Geachte leden van de gemeenteraad van Waalre,

Als college is ons gevraagd te reflecteren op het concept raadsprogramma zoals dat op 21 juni jl. aan ons is toegestuurd. Wij danken u voor deze mogelijkheid. In onze reactie onthouden wij ons van een inhoudelijke/politieke analyse en beperken wij ons tot de vraag of wij zaken haalbaar en uitvoerbaar achten. Hieronder vindt u per onderwerp onze opmerkingen.

Algemeen

Wij vinden het een praktisch verantwoorde keuze om de onderwerpen uit het raadsprogramma te relateren aan de acht programma's van de begroting. Met betrekking tot de laatste alinea merken wij het volgende op. Daarin staat: "dit wordt voor een kleine zelfstandige gemeente als Waalre steeds moeilijker (...)". Los van het feit dat het door de opbouw van de alinea onduidelijk is waar "dit" betrekking op heeft, vragen wij ons af of een meer zelfbewuste formulering op zijn plek is. Uitdagingen moeten realistisch worden benoemd, maar daarnaast zijn wij van mening dat we dit als kleine zelfstandige gemeente met vertrouwen tegemoet kunnen zien.

Wonen

De wens tot het versnellen van de woningbouw is begrijpelijk. Dit vraagt echter om forse investeringen in ambtelijke capaciteit, zowel aan de kant van ruimtelijke ordening, als aan de kant van vergunningen, toezicht en handhaving. Gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt, zeker in op het gebied van ruimtelijke ordening, vragen wij ons af hoe haalbaar dit is. Wij doen daarom de suggestie om te versnellen door te prioriteren en focus te houden op het bestaande woningbouwprogramma en bijbehorende planning. Een vijftal projecten dat 100% aandacht krijgt levert meer resultaat op dan meer projecten waar minder aandacht voor is. Daarnaast vraagt dit

ook om terughoudendheid wanneer het gaat om het oppakken van nieuwe woningbouwinitiatieven die relatief veel tijd en energie kosten, maar tegelijkertijd weinig extra bouwproductie genereren.

Het nieuw op te stellen Omgevingsplan leent zich er goed voor om meer ruimte bieden aan creatieve woonoplossingen. Dit moet alleen wel gepaard gaan met forse deregulering. Anders vragen die initiatieven te veel ambtelijke capaciteit ten koste van de majeure woningbouwprojecten.

Er wordt de ambitie uitgesproken om een langetermijnvisie op het buitengebied te ontwikkelen, als onderdeel van de Omgevingsvisie. Wij willen u erop wijzen dat er eind 2021 een integratie Omgevingsvisie is vastgesteld die een visie bevat op zowel het buitengebied als de woningbouw opgave. Bovendien beschikken we over samenhangende recente gebiedsvisies voor Waalre-Noord, Dommeldal-de Hogt en het buitengebied Aalst-Ekenrooi. Wij vragen ons af wat de meerwaarde is van extra visievorming en doen daarom de suggestie om ons te richten op het vertalen van al deze visies naar concrete uitvoeringsprogramma's, in samenwerking met inwoners, ondernemers en andere stakeholders uit het buitengebied.

Klimaat en duurzaamheid

Wij doen de suggestie om bij dit onderwerp aandacht te besteden aan het verminderen van en besparen op energieverbruik. Dit kan bijvoorbeeld door te richten op het beter isoleren van de bestaande woonvoorraad. Zie hiervoor ook de uitkomst van de analyse Warmteplan Waalre.

Wanneer wij aansluiten bij het Schone Luchtakkoord betekent dit ook dat we ons mogelijk verbinden aan een daarbij behorend uitvoeringsprogramma. Op dat moment vraagt dat ook om ambtelijke capaciteit en middelen. We geven hierbij de overweging mee dat de belangrijkste slag om de luchtkwaliteit in Waalre te verbeteren zit in de aanpak van het terugdringen van het doorgaande verkeer in onze gemeente. Denk aan het project Duurzaam door Waalre waarmee aan deze doelstelling invulling wordt gegeven.

Sociaal domein

De ambities voor de komende jaren zoals geformuleerd in het concept raadsakkoord bouwen voort op de ingezette koers. Zoals aangegeven tijdens de bespreking van 25 juni jl. rees de vraag bij het college waarom de opgave van het huisvesten van het basisonderwijs – het IHP – niet wordt benoemd. Te meer omdat de impact op de gemeenschap en ook de financiële consequenties van deze opgave groot zijn. Tijdens genoemde bespreking is ook aangegeven dat er landelijk wordt gekeken om de uitvoering van de Participatiewet meer op basis van vertrouwen te laten plaatsvinden. Deze trends kunnen wij gezamenlijk met de gemeente Veldhoven oppakken en vertalen in onze werkwijze. Ook het armoedebeleid komt nog niet expliciet terug in het concept raadsakkoord.

Het college geeft als opmerking mee dat de monitor Sociaal Domein niet geschikt is om vroegtijdig te signaleren welke preventieve maatregelen nodig zijn. Deze monitor behelst immers alleen de zorg die al wordt ingezet.

Economie (lokale ondernemers en toerisme)

Bij het college rees de vraag wat er wordt bedoeld met "het ondernemersloket". Dit is een begrip dat op dit moment niet wordt gehanteerd binnen de gemeente Waalre.

Mobiliteit en openbare ruimte

Rondom dit thema wordt vaak gesproken over het doen van onderzoek, het maken van plannen of het uitvoeren van scans. Het college verwacht hier weinig nieuwe inzichten van. We geven de overweging mee dat het zinvoller kan zijn om de komende jaren te focussen op de projectplanning van Openbare Ruimte, inclusief het integraal wijkbeheer. Dit om snel tot concrete invulling te komen van wensen op het gebied van de verkeersveiligheid, meer ruimte voor langzaam verkeer, verbeteren van toegankelijkheid, etc.

Bij de herinrichting/onderhoud van de openbare ruimte willen we meegeven dat deze goed te koppelen zijn aan de opgaven rondom klimaatadaptatie en de energietransitie, omdat deze opgaven grote impact hebben op de toekomstige inrichting van de openbare ruimte.

Afgelopen periode heeft het college meermaals benadrukt dat er de komende jaren fors moet worden geïnvesteerd in de kernopgave van de openbare ruimte. Hoewel er wordt gesproken over het aanpassen van budgetten voor de inrichting/onderhoud van de openbare ruimte, vraagt het college zich af of hier voldoende onderkenning en ambitie uit spreken voor het feit dat er op steeds meer plaatsen sprake is van achterstallig onderhoud en dat dit moet worden weggewerkt.

Sport en cultuur

Het college kan uit de huidige tekst niet opmaken of er binnenkort een keuze wordt gemaakt over één sportpark, waarover is besloten in de Omgevingsvisie. Dit raadt het college wel aan. Op basis van dat uitgangspunt kan er ook invulling worden gegeven aan de ontwikkeling van een stimuleringsprogramma waardoor bewegen, sport en culturele voorzieningen laagdrempelig en goed toegankelijk worden gemaakt.

Er wordt gesproken over het aanbieden van sport- en cultuuractiviteiten als mogelijk alternatief voor of aanvulling op reguliere zorg. Hierbij wil het college opmerken dat sport- en cultuuractiviteiten niet kunnen worden ingezet als rechtstreeks alternatief voor zorg. Wel ziet het college een mogelijk 'preventieve' werking en kunnen sport- en cultuuractiviteiten mogelijk worden gecombineerd met een dagbesteding.

Inwonerparticipatie en de raad, dienstverlening en bestuurskracht

Er wordt gesproken over een Manifest Inwonersparticipatie. Het college wil hierbij meegeven dat er al een manifest klaarligt, dat gezamenlijk met inwoners is opgesteld. Door omstandigheden (corona, wisselingen in bestuur/management) is dat niet formeel vastgesteld door de raad. Het college raadt af om een compleet nieuw traject te starten en adviseert om op te pakken wat er ligt, dat waar nodig te actualiseren en formeel vast te stellen zodat er heldere uitgangspunten komen rondom participatie.

Veiligheid

Het intensiever aan willen pakken van ondermijning vraagt om extra inspanningen op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving. Op dit moment is deze niet voorhanden.

Financiën

Op 23 juni jl. bent u bijgepraat over de gevolgen van de meicirculaire. Duidelijk is dat deze zeer positief uitwerkt. Na verwerking van de gehele opgavenlijst (zoals verstrekt bij de kaderbrief) is er voor de jaren 2023 t/m 2025 een flink positief saldo. Voor 2026 is dat echter niet het geval en komen we ruim € 500.000 tekort. Een ander aandachtspunt blijven de stijgende kosten voor de WMO, over een structurele compensatie is nog geen duidelijkheid. Wanneer er duidelijkheid is over deze kosten vraagt dat ook om een herijking van de WMO-verordening. De algemene opgave is om de begroting voor 2026 sluitend te maken. Hiervoor is een aantal scenario's mogelijk op basis van een OZB-verhoging.

Ter afsluiting willen wij u meegeven dat we een groot belang zien in een zo breed mogelijk gedragen raadsakkoord. Dit komt de bestuurlijke stabiliteit en daarmee de bestuurskracht ten goede. Zoals wij al in onze overdrachtsbrief van 29 maart jl. aangaven, is een goede balans tussen bestuurlijke ambities en ambtelijke capaciteit onmisbaar.

Wij wensen u veel wijsheid en succes toe bij de afronding van het raadsbrede akkoord.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

Waarnemend burgemeester,

dr. A.J.W. Boelhauer